



Sy-li spěwał,
Pilnje džěłaš,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatonk
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosc ma;
Bóh pak swěrnj
Přez spar měrnj
Cerstwosc da.



Njeh ty spěwaš
Swěrnje džěłaš,
Wšědne dny;
Džěń pak swjaty
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh ći khmana
Ziwnosc je;
Ziwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će. F.



Sserbiske njedzelske łopjeno

W Budyšinje

6. dezembra 1931

Bauzen

Samolwity redaktor farar Wyrjac w Noskacizach. — Čisłecz a naklad Šmolerjez knižicizkoczetnje a knižarnje, šap. dr. i wobm. ruł. w Budyšinje
Wuhadza kóždu kobotu a placzi šchwórczletnje 108 šlotnych pjenjełow

2. njedzela adventa.

Maleachi 4, 1—2.

Druha njedzela adventa ma křutny ras. Hdnyž chze pře-
nja njedzela adventa nam pokajacž, so je Jezus Chrystus
do šwěta pšichišoł, so by hrěšnikow šbóžnych činił, a hdnyž
šmny šo tam wježelili šwětkla, kotrejž k nam pšichhadža, so by
roskšwětkli, šchtož je čžemne, dha rěčzi k nam druhi advent
š křutnym hłobom a chze nam pokajacž Jezom Chrysta jako
šudnika, kiž budže jónu wšchitkich pšched šo žadacž, tnych jennyh
k wježelu, a tamnych ke křóstanju, kaž špěwamy w advent-
škim křerlušchu:

Wón pšichindže k šwětnom' šudu
Wšchěch njepokutnych dla,
Se žohnowanjom k ludu,
Kiž jeho Ducha ma.

Hdnyž pak to wěmny, dha tež rošumimny, so dyrbi byčž ad-
ventški čžadž najpřjedy čžadž pšichihotowanja. Nětk widžimny
wšchudžom wołoko šo tajke šprožniwe pšichihotowanje w hošpo-
darškim žiwjenju, w kotrymž je tutón čžadž do hód ša jich wje-
le najnušnišchi čžadž, w kotrymž čžłowjekoj šupuja, so bychu
móhli k hodam tym šwojim poškicžecž w lubošći šwoje dary,
a hušto njepšichindu w tajkich domach k měrej, doniž šo nje-
škwěčzi Božodžěšćowny šchtom. Ale njechamy šabnyčž, šo dyrbi
ša naž byčž advent čžadž šwjateho, křutneho pšichihotowanja
nutškach w našchich wutrobach, čžadž pšichihotowanja na pšich-
chod Jezom Chrysta. Nicžo njeje nam tak nušne, kaž to, šo
šmny hotowi, račnowanje dawacž wo šwojim žiwjenju š wje-
želošću, njeh šo tajke račnowanje wot naž žada džęška
abo jutše. Nicžo šo tak na naž njewječzi, kaž to, šo šmny

šwój čžadž njewužitnje wužiwali. Tuž njechamy šwoje wu-
troby šamknyčž pšched křutnošću, š kotrejž našcha džęhnišcha
njedzela k nam rěčzi; tón knjes pak šam žohnuj našche pšich-
hotowanje, šo njedyrbjało junu ša naž rěčacž: Ša waž nihdy
nješkim pošnał, džicže přjecž wote mnje wšchitžy, wy šłóštni-
žy. Našch tekst njeh nam pokaja:

Křutnošć a rjanošć šudneho dnja; pšchetož tón Knjes
je šurowny Bóh w šwojim šwjatym hněwoje, kaž je Bóh do-
broty tym, kiž jeho lubuja.

Njechamy šo šamknyčž pšchecžiwu temu, šchtož tu praji
Maleachi: Šlaj, tón džęń budže pšichincž, kiž budže palicž, ja-
ko pěž; na tym kudža wšchitžy šazpjerjo a bjesbóžni šłoma, a
tón pšichichodny džęń budže jich šapalicž, praji tón Knjes Ze-
baoth, a njebudže jim ani korjeń ani hałoju wostajicž. — Je-
sus šam pokaja na tutón džęń šuda. Esu tajžy, kiž njehadža
nicžo wo tym wjedžecž. Šo budže junu šud, to njewěra.
Njemóžemy jim wobaracž, hacžrunjež wěmny, šo budže jich
pucž tón šamšny, kaž tam w Jezusowym pšichirunanju pucž
bohateho muža. Na druhej štronje pak hnuje myšl wo po-
šlednim dnju wutroby wjele čžłowjekow. Móžemy to pšche-
zo šažo widžecž, hdnyž šchto wuštupi a wudawa, šo móže po-
wješć dacž š tamneho šwěta a wě něšchto prajicž wo čžadžu,
hdny budže šo šapocžecž pošledni šud: dha je pšchezo wjele taj-
kich, kiž na tajke pšichipowjedanja kędžbuja. Šchtož pak šteji
w ewangeliju, tón wě, šo šu wšchě tajke pošpnyty podarmo po
tym, šo je Jezus šam prajil: Wam šo nješłuscha wjedžecž
čžadž abo šchundu, kotruž tón Wótž do šwojeje mozy šam je
połožil. Šišchće kóždy ras je šo w běhu lěšštokow pokajało,
šo je tajke próžowanje wopacžne było.

Me wono wšchať nam tež njeje nušne, so wěmy, hdy Knjes jažo pšchińdže, wjele bóle to je nam nušne, so wěmy, so wón pšchińdže. Tuta wěstoscź pať nam praji: Wachujcze! A to njednrbu nam žaneho měra wostajicź. Pšchetoz to je wěšte: hōžež steji tón Knjes jako řudnik, tam řo řudzi po řwjatej prawdosći. To je něščto, wo to dyrbiř tež ty řo řtaracź. To dyrbiř wjedźecź, so czi řazpjerjo a bjesbōžni njemōza wobřtać w tutym řudu. Esy řnano hiřom ras řwěru řej pšchemyřliť, řak by bylo, hdy by twōj Knjes dženřa pšched tebe řtupiť a by tebe řadať a prajiť: Cziń řachnowanje wo twojim řiwjenju? Njednrbjeli řo řtrōžicź, hdy ř pōřnajemy, řak řaloko řmy hiřcze wot teho, řcťoz řej Knjes wot nař řada? Řriebamy jenoř ras myřlicź na řwoje řadźerjenje pšhecziwo nařcym řobucźlowjekam, řiř řu ř nami na řam řnym puczu, řotrehoř řōnř dyrbi bncź řbōžnosć duřcchow. Řak řłaba je tola nařcya lubosć, wo řotrejř řesuř praji, řo na nej dyrbi řo pōřnacź, řacź řmy jehō wucřomniřy. ře řłuboko řrudźaze, hdy ř widźimy, řak řu tež řajřy, řiř řo řcťesczijenje mjenuja, řak lořto řotowi, wo bliřcym wřccho řleho wěricź, řcťoz řo wo nim powjeda. Řak mōřnje řnježi njepřcťezelřtwo mjes řymi, řiř dyrbjeli řiwi bncź w jenajřej myřli. Řak czeřto je, cźlowjekow dowjescź ř wodawanju. To pať ma řwoju pšcťicziwu w tym, řo řo dořcź nejřtajimy pod Bōha a pod jehō řwjate řłowo. řrudne je, řak lořto czińja řej řamo řajřy, řiř cħzedza řcťesczijenje bncź, řwoje řtejiřcťo ř Bōhu a ř řesuřej.

Řaleřnje dyrbiřmy pšcťezō řařo na to pōřacź, řak wopacźne je, řak czińicź, řař by Bōh njebnř tež Bōh řwjateho hncwa. řa řy, řiř řak myřła, pšchińdže jemu wotucjenje je řtrōženjom.

Dħa cħzemy tež na to ředźbowacź, hdy ř cħze nařcya dženřniřcya njedźela nař napominacź a wabicź ř prawemu řwětnemu pruhowanju řebje řameho; a hdy ř řmy pōřnali, řo nam hiřcze pobracħuje na tym jenym, řcťoz je nušne, dħa cħzemy řesuřej řħryřtuřej dacź řkucťowacź w nař, řo by nam pōřhať w nařcym wojowanju pšhecziwo řtemu, řo by nař pšcťezō wjeřelřcħy czińiť w tym, řcťoz pšched nim płaczi. Pšchetoz Bōh nima řpodobanje na tym, řo by nař dyrbjal řjedhicź po řwojej prawdosći a je řwojim řwjatym hncwom, ale to wón cħze, řo bncħmy řo wobrocźeli, ale tež woprawdže řo wobrocźeli a w nowym řiwjenju řhodźili, řak řo mōřł řo řjewicź jako Bōh dobrotu na nař, hdy ř jehō lubujemy.

Řjane řlubjenje to je, řotreř dawa Bōh pšcťes řwojehō prořetu nam cźlowjekam: Wam pať, řiř řo mořehō mjena bōjicze, budže řłōnřo tež prawdosće řřħadźecź a řbořo pod jehō řcħidłami. řcťoz cħze teho dźelomny bncź na řudnym dnju řnjeřowym, tōn dyrbi řtać w lubosći ř Bōhu a ř řwojemu řbōžniřej. A tōn dyrbi to tež wopōřacź se řwojim řiwjenjom. Řěť pšcťiřħadźa nam ř adventom nowy hncħny cħař. To řej wot nař řada, řo řtejiřmy w nowym řkucťowanju. A řak dyrbiřmy řkucťowacź, řo řtejiřmy w řjenocźenřtwje ř řesuřkom. To pať mōže řōřdy, to mōžeřcħ tež ty. — W řapanřkej je měřto ř mjenom Řikko. To je jene ř najřjenřcħy měřtow a řapanřke pšcħiřłowo praji: řcťoz hiřcze njeje měřto Řikko widźal, tōn njewě, řak řjane měřto wonħłada. Řjane twařjenja a pōmniki czińja tuto měřto wōřebje naħladne, a bōřaczi wobndlerjo řu wjele czińili ř jehō porjenřcħenju. Dħa bēřcħe řħudy, řiř cħyřcħe tež něščto řa řwoje měřto czińicź, ale njemējēřcħe řany řředřow. Dħa je pšcħi bōřomaj jeneje drowhi pšched měřtom wuřnř řymjo jeneje drowiny ředrowehō řcťoma, řiř tam rořcze. A dženřa řteji tam ředrowa řcťomownja, řotrař nima řwojeje runosće. ře řnancħymi řředřkami bēřcħe řamny muž něščto wulřotnehō, řrajřazehō dořo-

njai. — řak mōžeřcħ tež ty hiřom ř mařom pōřacź, řo řtejiřcħ w lubosći ř twojemu řnjeřej. Řak wjele řamōže hiřom to, řo ř twojim jednorym řwědczenjom řħwalřcħ twōju wěru, řotrař tebi dawa řbōžny mēř twojeje wutrobny. řednory řkucť bratrowřcħe lubosće na řy, řiř řu w nuřy abo w něřajřim ħubjenřtwje, mōže bōřate płody pšcħinjeřcź řa Bōže řkaleřtwo a řa tebe řameho. řcťoz řwojehō řnjeřa lubuje, tōn namaka tež řřħadnosćow dořcź, řajřu lubosć do řkucťa řtajecź wē řjednoczenřtwje, řotrehoř řřjedziřcħe je řesuř řħryřtuř řam. řenoř, řo tež woprawdže něščto czińimy. Wřcħo drowe, nařcħu řłabosć a nařcħu njedōřpōřnosć, to pšcťepodajmy řħroble řwojemu řnjeřej, tež potom, hdy ř wón pšchińdže jako řudnik ř pōřlednjemu řudej. Dħa cħzemy potom pōřni dowěrenja řo nadźecź řłowa: Řa tym řo řa lubosć Bōža dořonja pōla nař, řo my bncħmy dowěrenje mēli na řudnym dnju.

řamjen.

Njeřařcħ ty?

Njeřařcħ ty, hdy ř řo řak řjenje řiwjenje czi pōřczi?
ř luřow pntajř wōřcħewjenje,
řōřko pať je w bliřcōczi!

Njeřařcħ ty, hdy ř jako pata řesuř wabi lubořnje?
řyřazam ř nim wotewřata
řyřła řřeřcħna czeřa je.

Řicźo, niřtōn njem'že tebi
Wěcźne řłbłā narunacź,
Řotreř cħze, řłaj, řam pšcħi řebi
řesuř wumōřenym dacź.

Řomdjenje jow řwětny ř dźeczi
Wěcźnu řřħodu pšcħinjeře,
řam pšcħi morju hncħny řwěczi
řařnje Bōže řlubjenje.

ř. ř.

Drowi advent.

Tuta njedźela budže řim řiř wjele w advente nařcħehō cħařa wōřebita adventřka njedźela. Wona předuje tola je pōřlednim adventom řħryřtuřowym pōřledni cħař. řcťoz nařcħ řjany adventřki řerłuřcħ w řwojej pōřlednej řcťucźřy řpěwa, to płaczi wōřebje wo tutej njedźeli, płaczi pať wřcħem cźlowjekam nařcħehō cħařa, njeř řwjecza advent abo niř:

Wón pšchińdže ř řwětnom' řudu
Wřcħēř njepōřkutny ř dla,
ře řohnowanjom ř ludu,
Řiř jehō Ducha ma.
Pōj, řesu, nařcħa řařnosć,
A wjedź nař se řwěta,
Ař, daj nam řwoju řařnosć,
Řam wotamřni njeřjeřa.

(7, 10.)

A tuta njedźela drowehō adventa nuczi tebe, řiř ty ħładajř do cħařa a řiwjenja a widźiřcħ, řak řam tola mařowěra, řiřłosć, najħōřřcħa bjesmyřłnosć, řaj njewěra řo řcħeri mjes řcťesczińjanami a řak bjesbōžnosć řo na wřcħo mēri, řcťoz hiřcze wēri, pōřncź:

W tutym řwjatym cħařu
Řje řhotuj, řesu mōj,
řsam ř njeřjeřtemu řwařu,
řo řym řa řyle twōj.

Njeh tebje dušča ma,
Njeh bym twój žlob ja wšchudžom,
So dyrbi wšchitkim ludžom
Čže khwalicz wutroba. (9, 4.)

Tak prošchmy, tak čziŋmy, pšchetož čžaš je šky! A jeho krachi a nušy, kotrež čzłowjekam hroža na čželi a hiščeže hórje na dušči, šu wjetičhe hacž my šebi myšlmy. Tuž prošchmy a čziŋmy dobroprošchenje se wšchej šwěru a i horzej wěru. Hlaj:

Nam šo w šwěcže ityščeže,
Pšchindž, o Jesom Khryščeže!
So pšches prawu wěru
Bychmy k twojom' měru
Mn po twojej woli
Pšchincž tam k tebi móhli. (13, 9.)

Sefty.

Wjele šo rěczi wo tym, šo je pošledni čžaš blišto abo hižo tu. Wjele tež ša to rěczi. Mjes druhim tež wustupowanje šektow wšchelakich družin.

Pšched něšto čžašom wošjewichmy něšto wo „Khutnych biblijupšchepytowarjach“ a pižachmy, šo šu woni šwoje mjeno šašo ras pšcheměnil. Tehdy šu šo woni pšchecziwo tajkim powješčam wobarali, šu pak je potom i tym wobkručžili, šo šu pšcheměnenje mjena pšchewjedli. Wo tym šu šo našchi wožadni w pošlednim čžašu pšchewědčicz móhli; pšchetož Biblijupšchepytowarjo bėhachu — a drje bėhaja a hiščeže tež w tutnych dnjach — jako „Jehowowi šwědkojo“ po našchich wješčach kėžku wot kėžki a nanucžuja šwoje špišy a knižki a ščėhuje tež nježadane i poštom do domow, tež do šarow. Mjes druhimi maja wone podpizmo naklada a čžiččjernje tak štajene: „Wachturm Bibel- und Traktat-Gesellschaft. Internationale Bibelforscher Vereinigung. Brooklyn-Magdeburg.“ Tež podpizmo: „Bibelhaus, Magdeburg, Wachturmstraße.“ Wšcho, ščtož ma něhdže tute mjena štejo abo jene i tutnych abo tež šnadž nětk „Jehovas Zeugen“, je wot „Ernste Bibelforscher“, potajkim wot teje šekty, kotraž se wšchej mozu wojuje pšchecziwo kšchescžijanski zyrkwjam, ewangeliškim a katoliškim, potajkim tež pšchecziwo tebi, kiž ty šy wožadny našchich wožadow. A kėždy pjenježk, kiž ty jim dašch ša knižku abo hewak, nałožuješch ty ša to, šo bychu woni pšchecziwo tebi, twojej wěrije, twojej wožadže, twojemu Božemu domej, twojej zyrkwi wojowali. A kėždy tajki pjenježk je dopočas twojeje nješwěry pšchecziwo twojej zyrkwi. Njerosumimy, šo šebi to kėždy šam njepraji a tuž kėždy fenš jim šapraji a byrnje woni hiščeže bóle luboščiwje abo bóle rošhorjeni rěčželi, a to woni čžinja, kaž šo nam to wo jich pošlednim wopncže we wožadže powě.

Se wšchěch kėncžin Němskeje pšchikhadžeja powješčaje, šo tuta šekta šašo dorajnišcho wustupuje, n. pšch. tež tam, hdžež je šebi lud wošebje pobožnu myšl wobkhowak. Š toho pak špóšnawamy, šo maja mnoho pjenjes. Kelto i tutnych pjenjes šu nětk ewangelišy šami nadali? Ša čžo? Ša wójnu pšchecziwo Ewangeliškim.

Luba čžitačka, a byrnjež ty bóle dobročžiwja dušča byla, tole dyrbišch tola wjedžecž, šo kėždy pjenjes, šektam daty, je brón pšchecziwo tej zyrkwi, kotraž je twoja! Wušbėhnjemy wošebje čžitačku, dofelž wěmy, šo wona šebi prjedny wutrobu šmjehčicz da hacž čžitar.

Čžemy pšchidacž, šo je šo tuta šekta, a to wošebje pod mjenom „Jehovahs Zeugen“ se šwojimi knižkami a se šwo-

jej agitaziju na město Berlin walika a šamo šwobodnošmyšlennyh nawabika, šo i jich myšlemi šabėracž.

Hdyž čžešch rad dobru kšchescžijanski knižku mēcž a ništo toho šerbiku, dži do Esmolerjež kniharnje abo hdyž do Budnyšhina nješchindžešch, dži k twojemu šararje. Tak ju šmėješch a čžinišch i tym šdobom dwójyž něšto dobre: twojej zyrkwi a Šserbowštwu. —

Šskryšchimy to prašchenje, kotrehož šo pšchi špocžatku dótknymy: Ššto je to nětk i „pošlednim čžašom?“ Še hižo „pošledni čžaš?“ Tuto prašchenje šlušcha wšchak tež žyle wošebje k tutej njedželi 2. adventa. Ššto wotmolwicz? Niž to, ščtož šekty, kaž n. pšch. Adventištojo, kotšič wšcho lėpje a na džen wjedža. Ale to pak tola, šo šmy w kšhutnym a rošbudnym haj w šmjercžkšhutnym a šmjercž rošbudnym čžašu. Mn, abo tola čzłowjekojo našcheho čžaša docžakaja hiščeže wulke powrócženja a powrócženja, a mjes tutny mi budže drje tež to špóšnacže, šo bė materiališm, šo bė myšl, šo wšcho jenož materia, macžina, šachodnošč, a šo duch njeje, něšto, ščtož najbóle wopacžne a ščfódne. A k tajkemu wotthorjenju a wustrowjenju pšchindu čzłowjekojo pšches čžežke a najčežičhe našhonjenja.

Njehamy i tutny mi šłowami mjes profetow hičž. Ščtož ma wocži, widžicz, wšchi kšychecž a myšle, myšlicž a njeje pšchikahanz materiališma, tón dónđže šam wot šo k tajkemu rošmyšlowanju. We wšchěm tajkim pak, njeh pšchindže tak abo hinač, wobšteji tón, kiž je žiwy i tym, kotryž praji: Mi je data wšchitta móž w njebjekach a na šemi. A hlaj, ša šym pola waš wšchitke dny hacž do škėncženja šwěta!“

Še žohnowaneho džėla diafonišow.

Pšches hažu, tak pšche diafoniša, bydli dišidentiška šwójba — t. r. je i zyrkwje wustupika. — Muž pije, štaršchi šynojo maja huščičcho i poliziju čžinicž. Džowka prošchěche štaršchaju, šo by tež kaž druhe holžy pšchi konfirmaziji šwój kšchčzenški šklub šmėla wobnowicz, tola nan ju wotpošasa. Štaršchimaj narodži šo hnešdušch, malu holčžka. Macž hla- dajche ju i luboščju, šamo hruby nan mėješche šwoje wjekele na šwojej malej holčžy. Šusto šteješche macž i njej pšchi wošnje; hdy by holčžka šmilnu šotru wuhladača, by i rucžku kiwala a šo wješelika.

Jako móješche bėhacž, šteješche ras nadobo pšched našchimi durjemi a rjekny: „Ša čžu wam jenož ras „džen dobrny“ prajicz.“

Wot tuteho dnja šem bė džėczo hušto našch njedželški hójč. Wono wobhladowajche šebi rad našche wobrašy a da šo rad wot šotrow rošwucžowacž.

Džėczo roščješche a bėryš dyrbješche byčž do šchule šamošwjene. Prjedny pak čžyšche — to šebi pšchewješche — byčž kšchčzene. A ščto by to ša móžne mēk: Nan, kiž bė pšchecziwo zyrkwi nješchčželšy šmyšlenny, dowoli to. Džėczo bu wukšchčzene.

Njedžela šo tola njeda wotštronicz

abo

bankrot ruškeho tydženja bjes njedžele.

Šsmny tu šaš a šaš na to pošajali, kač Šsowjetruška džėlny bankrot šwojich wotpošadow, i kotrymiž čžyšche Rušku a žny šwět wošbožicz, pšchipowėdža, na pšch. šo njeje móžno jenakošč džėla a mšdy pšchewješč. Nětk šu tež šašo wotštronili tydžen, kiž mėješche 5 dnjow, ale žadny powšchitowny džen, kiž by bjes džėla był. Tež tu bu hižo na to poš-

Kasane, tak bóle a bóle kwitafche spósnacze, jo to pscheczimo wschemu naturškemu a bójskemu, t. r. wo bójskim njebě drje rěcz mjes tymi, kotřiz nětke w Ruskej roskařuja, cžim bóle pak mjes tymi, kotřiz tam pschi wschej bjesbóžnosći móznarjow pobožni wořachu, a tych je jich wo milijony wjazny hacž tutnyh bjesbóžnyh.

Esowjetruska je poruczila, tydzeń i 5 dnjemi wotstronicž a sawjesč nız drje stary tydzeń a staru njedželu, tola pak tydzeń, kiž ma 6 dnjow, a to 5 dželawnyh a jedyn bjes džela.

Cžlowjekam drje je date, i knjesom hycz na wschem, sčtož je stworjene, nız pak hrěšicž pscheczimo sakonjam, kotrež je Bóh tón Knjes do wscheho položil. Sdnž pak to tola cžinja, pschińdze křtořtanje a spósnacze njemožny a njeprawa a wobroczenje — abo řniczenje a řahuba.

Zyrkej a řtat.

— **Staropruska zyrkej.** Sajimaza řa nař Eserbow je powěřč, kotruž staropruska zyrkwina wyschnořč w Braniborskim zyrkwinskim łopjenu wořjewi: S 1. adventom tutoho lěta řu řo řa Braniborsku a Pomorsku nowe řpěwarřke řawjedke. Přeni džel řerluschow — 342 — tworja w tutnyh nownyh řpěwarřkich tamne nowe ewangelřke řpěwarřke, kotrež „Deutsches Evangelisches Gesangbuch“ rěkařa; wo nich řmy tež tu hižo piřali. Wone řu te řpěwarřke, kotrež dyrřja řo po cžakřu wschudžom tam řawjesč, hđžež řebi w ewangelřkich krajnyh zyrkwjach němřkeje rěcže nowe řpěwarřke pschiprawjeja. Wone chzedřa hycz řerluschowe řnihi řa wschě ewangelřke zyrkwje němřkeje rěcže. A tutym 342 řerluscham móže pak nětř kóžda krajna zyrkej pschidacž w druhim dželu telko řerluschow, řelkož chze, kiž řu w jeje krajinach domoródně a wořebje ľubowane. To je zřle wěřcže jara dobre řarjadowanje a budže ře řohnowanjom řa ewangelřku zyrkej němřkeje rěcže. So řu nětř tež tute Braniborsko-Pomorske řpěwarřke tak řrjadowane, i tym řu hižo tamne řpěwarřke „Deutsches Evangelisches Gesangbuch“ rosčhěrjene wot Rańřchopruskeje a Danřkeje, haj Memelřkeho kraja hacž ř wjecžornym mješam Němřkeje, dořelž je jich mnoho krajnyh zyrkwjow tute řnihi pschijało. — Tež w Braniborskej wuřiwaja řo nimo nownyh řpěwarřkich dořalne řobu, řaž je to řwjetřcha tež w nařchich dwořorěcžnyh wořadach wařchnje. — Pschi tym řnowa na to pořasamy, řo řo nětř druhi wudawř nařchich nownyh řerbřkich řpěwarřkich pschedawa a tež řwěru řupuje. Tuž, sčtož hiřcže nowe řpěwarřke nima, dži a řup řebi je; dořtanješch je řa pľacžřnu wot 3,50 hacž do 10,50 řriwnow.

Wřchelate ř blisřta a řalofa.

— **Řarar na wotp. Řada 70 řet.** Eswoj 70řetny narodny dženi řwjecžejřke pschi dobrej řrowořcži knjes řarar na wuřkřubje P a w o t Ř a d a. Wón je jało řyn dořtořneje řtareje řarřkeje řwójby řo na řarje w řucžinje 20. nov. 1861 narodžil. Tam běřche jeho nan tehdy i młodny řararjom. Esyn je w Barche wotrořř, hđžež jeho nan dořhe lěta řkutkowalře a wořebje tež pečolařřtowo po zřlym kraju řpěchowařche. Jeho džed běřche i řararjom w řodžiju a je nětotre řrane řerbřke řerlusche pěřnik. Budyřki řymnařij pschehodžiwřchi je młodny Řada w řübingenje a řipřku řtudowař, w řübingenje tež wojeřřke lěto wotřkřžil. Na to je řwoje zřle řařtořniřke dželko, 38 řet dořhe, nařchej řichalřkej wořadže w Budyřchinje řwječžil, na řwoje mile a dořtořne wařchnje i wulřim řohnowanjom jało pľedar a duřchepařřny řukowař. We wójniřkim a powójniřkim cžakřu běřche to jara cžežke, wořebje hđny jeho jeničřki řyn psched řerdunom padny. Tak zřla wořada na

pomniř padnjennyh pschi křařnym wořtarju hładajo pschezo tež na řwojeho ľubowaneho řararja řpomina, kotrehož řyn bě řobu mjes woporami wójny. Knjes řarar Řada běřche tež dořhe lěta i pschedřnydu Budyřkeje řarřkeje řonferenřny a ma wulke řařkřubny wo řiřijoniřke řowařřtowo w Eserbach řaž wo řustaw-Adolřřke řowařřtowo. Na „Řomhaj Bóh“ hiřcže nětřko řobu džela, řaž tež we wořhrocžennyh řerbřkich wořadach hiřcže wupomřa. Jeho wořadni jeho i wulkej džatownořcžu řtrowja a cžeřcža. Bóh ľuby Knjes řpožčř jemu hiřcže dale měřny a dořny wjecžor řiwjenja w řowařřtowe ľubeje mandželřkeje w Budyřchinje, hđžež wot 1. oktobra lěta 1926 řwój wotpocžinř wuřiwa.

— **Sčtwóřřk, 10. t. m. dopoľdnja 1/210 řodž.** řmėje řerbřka hłowna pľedarřta řonferenřa, řwoje poředženje we řurli Eserbřřkeho řoma w Budyřchinje. řnjowny porjad budže: 1. Wopomniřniřka řwřatocžnořč po njeboh wyschřchim řararju řomařchřny. 2. Pschednořchř knjesa řararja Řichřžana Řlukřhanřkeho wo: „Eserbřřke ľudřtowo w nařchim řařtořniřkim džele.“ Wřchitřke řobuřtawny řu najnaľežniřcho a wutrobnje i tym pscheprořřeni. Pschedřnyřtowo.

W řodžiju mějachu tež řerbřku ľiturgiřku nutřnořč řaž w Buteřach, a to njedželu do pokutneho dnja. Dořelž nařch njedželniř řaneje rosprařny njedořta, móže jenož tole řapiřacž a dořacž, řo je řjenje hřlo a řo dyrři kóždy hičř a pořkřuchacž, řač bórřny hacž „Řumir“ řařo wuřřupi.

Syna je řo nam nětř řač njeřabny nawalřka. Wbo řda řo nam to jenož řač, dořelž řmy řač dořhe řjany, jara řjany a pschihódnny cžakř mēli? S tym pak je řo tež nuřa powjetřchilřka! Sdnž bě hacž řem móžno, tepidlo parowacž abo tola ľutowacž, dyrři nětř kóždy, hđny chze cžopřny řucžř mēčř, pschikřadowacž a řařo pschikřadowacž. Řelko pak jich je, kiž to njemóža, dořelž řač hižo njedořaha řa ředž, drařtu, hřdlenje! A řelko jich je, kiž dořřla řa řebje řadny řucžř nimaja! řač huřto řmy tu pod řeřřlom: „Ř a p o m o ř !“ na pomoz woľali. řuto woľanje njeřmē wonēmicž! A nēřchto druhe tež njeřmē pschēřtacž, mjenujřny cžinicž po tutym woľanju a pomhacž. Pschi tym njeřmēny pak bóle řidowřřny hycz hacž řidřa to běřhu w řesuřřowym cžakřu! řny njeřmēny řebi mřřřlicž, řo tu nuřny njeje, dořelž w nařchej wjeřřny řaneje nuřny njeje; a mř njeřmēny mēnicž, řo řmy řwoju pschikřluschnořč hižo dopřelnili, hđny řmy řa nuřtradařnyh we řwojeje wjeřřny abo w řwojeje wořadže nēřchto dali! Řē! řesuřř řhřřřtuř přaji ře řwojim pschirunanjom wo řmilnym řamaritřřkim: „řny řny tomu bliřřchř, kotřnyž twojēje pomozny potřeba!“ A pschi tym njeje rěč řakle wo tym, řo wón i twojēje wřny abo wořadny. Nařche dwořorěcžne wřny řu, i wjetřcheho džela řnajmēniřřha, řač řbožowne, řo nimaja wjele nuřtradařnyh. Wle hinař to w mēřřach, w hōřřřkich wřach a na druhich wořebje potřrečennyh mēřřnach. A ř tomu řodny bliřřko! řodny a nuřa, njeje to nēřchto, sčtož řamo wot řo wabi, woľa, nuřuje, řo pomhacž? Bójřka ľubořč je řo řama řa nař řala, řo by nam na pomoz pschikřřla, kiž mř hewak řhubjeni. řuta bójřka ľubořč chze, řo by nařřha ľubořč řu řařo ľubowařa, ľubujō řobucžlowjekow. řa toho, kotřnyž to njeje hiřcže dořořumilř, řa toho, kotřnyž pschezo hiřcže cže njewē, řo dyrři nětke jedn řa druheho a jedn i druhim hycz, njeje tutón cžakř hiřcže pschezo cžežři dořčř, tomu řo pschezo hiřcže pschederje dže — tež, a hřřnjēž hiřcže bóle řkoržil. — řuž nız řač! Wle: na pomoz ř w u t r o b u, ř e ř k o w o m, ř e ř k u t k o m !

řiřřowanje: Ř. w ř. řa 3. advent. — W. w ř. řa 4. advent. — Ř. w Ř. řa řodny (20. 12. rano wotēdacž!)